

[A. C. Mortensen.]

Da vil Obligationerne yderligere falde til stor Skade først og fremmest for Byggeriet, men i øvrigt for hele Næringslivet. Jeg beklager Venstres Vaklen i hele denne Sag, beklager, at de ikke kan gaa med til at forlænge denne Lov for de to Aar, der er foreslaaet, thi det er uomstødeligt, at jo højere Rente Kapitalen skal have, jo mindre bliver Udbyttet til Arbejdet, og det er saamænd i disse Tider ofte ringe nok, selv med en forholdsvis lav Rente. I en vanskelig Tid bør Kapitalen bære sin Del af Byrden; det er ikke rimeligt, at Arbejdet skal bære den alene. Men jeg forstaar, som sagt, Vanskelighederne inden for Venstre og glæder mig endda over, at de kan gaa med til at forlænge Loven foreløbig dette Aar ud; sidste Gang, vi havde den for, vilde de heller ikke være med til en ret lang Forlængelse, men jeg haaber jo paa, at naar vi nu naar Efteraaret, gaar Partiet med til en ny Forlængelse af denne vigtige Lov.

De Konservative gaar naturligvis blankt imod denne Lovgivning. Deres Opgave er jo at skaffe størst muligt Udbytte til Kapitalen. Det er kun i Viborg Amt, der lyder andre Toner, men de giver sig ikke Udslag i Afstemningerne herinde.

Resten af Ændringsforslaget til § 12 indeholder et Forslag fra Handelsministeren om, at Bankerne for Aarene 1935—36 kun maa udbetale 5½ pCt. i Udbytte til Aktionærerne, og hvad der yderligere maatte blive af Overskud ud over, hvad der er nødvendigt til Henlæggelser og Afskrivninger, skal udbetales i Bonus til de Laantagere, der giver over 5 pCt. i Rente. Dette Forslag blev meget unaadigt optaget i den kapitalistiske Presse og af de to Oppositionspartier her i Salen, navnlig af de Konservative. De Konservative siger i Betænkningen — jeg anmoder om Tilladelse til et Par korte Citater —:

„Mindretallet maa derfor i ganske særlig Grad beklage, at først et andet Mindretal, derefter Regeringen, som man dog skulde synes havde et særligt Ansvar, fremsætter Forslag vedrørende Renten, som intet som helst har med økonomisk Saglighed at gøre, som er uigennemførligt, og som, hvis man søgte dem gennemført, vilde have den skadeligste økonomiske Virkning. Mindretallets Parti anser det for fuldkommen ansvarsløst af Regeringen og Handelsministeren at fremsætte et Renteforslag, saaledes som det under Ændringsforslag Nr. 2 stillede angiver.“

Det er jo vrede Ord; men de kan med Rette siges om Venstres Ændringsforslag

om at fastsætte en Maksimaludlaansrente paa 5½ pCt., thi hvis det gennemførtes, vilde det føre til, at de, der nu har Laan i Bankerne til en lavere Rente, vilde faa deres Rente sat op i Stedet for ned, og det vilde føre til, at Bankerne vilde blive meget forsigtige med at gaa ind i større Risiko ved Udlaan, naar de ikke havde Ret til at fastsætte en saa meget større Risikomargen, hvilket vilde være til stor Skade for Initiativet. Man kan med Rette hævde, at dette Forslag vilde genere Bankerne i deres økonomiske Virksomhed. Det er derimod som saa meget i den konservative Betænkning ganske ud i det blaa at ville paastaa, at en Begrænsning af Udbyttet til Ejerne af Bankaktierne paa nogen Maade kunde genere Bankernes økonomiske Virksomhed. Jeg forstaar godt efter de Konservatives hele Stilling, at de finder, at 5½ pCt. i Udbytte er en elendig Fedtskilling til Bankaktionærerne. Men jeg forstaar ikke Venstre. De har nu i deres Presse og ude ved Møder, lige siden Bankerne i Aar begyndte at deklarere de store Udbytter, udgydt mange Taarer over de stakkels Laantagere, der blev flaaet af Bankerne. Det er derfor ubegribeligt, at de vedblivende vil modsætte sig dette Forslag. Derfor kan de Konservative heller ikke vide noget om, hvorvidt det er gennemførligt eller ej. Jeg anbefaler Forslaget paa Flertallets Vegne paa det varmeste.

Til Afsnit II, Renteudligningsfonden, er intet Ændringsforslag stillet, men begge Oppositionspartier ønsker hele dette Afsnit forkastet. Dette er saa meget mere urimeligt, som begge Partier baade i Tide og Utide taler om, at Landbruget trænger til Hjælp, og her tilbydes en meget betydelig Rentelettelse for gældbundne Landmænd, ligesom der gøres et Forsøg paa at gennemføre det særdeles betydningsfulde Princip om konjunkturbestemt Rente. Jeg skal i øvrigt ikke komme nærmere ind paa dette Afsnit, da jeg omtalte det udførligt ved første Behandling. Venstre, der aabenbart ikke kan finde saglige Argumenter at imødegaa Afsnittet med, taler om, at det er et diletantisk Forsøg paa at gennemføre konjunkturbestemt Rente. De taler om, at Regeringen i Stedet for skulde have stillet Forslag om at skabe større Ligestilling mellem Erhvervene og derigennem øget Mulighed for Rentabilitet i Landets vigtigste Eksporterhverv. Det er en mærkelig Tale. Som om en lavere Rente ikke forøgede Mulighederne for Rentabilitet. Men i øvrigt er det her som saa mange Steder: Venstre byder kun Talemaader, men meddeler ikke, ved hvilke Midler de ønsker at naa det